

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 753/2019
27.05.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић, Јелице Бојанић Керкез, Весне Поповић и Зоране Делибашић чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Љубисав Ђуричић, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ из ..., чији је пуномоћник Александра Трифуновић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости завештања, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж. 4558/18 од 01.11.2018. године, у седници већа одржаној 27.05.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж. 4558/18 од 01.11.2018. године, као о изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж. 4558/18 од 01.11.2018. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П. 339/16 од 21.03.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништаво својеручно завештање сада пок. ГГ сачињено дана 15.05.2012.године и проглашено на рочишту дана 20.03.2014.године у оставинском поступку пред Другим основним судом у Београду у предмету 0.бр. ../2013 и да су тужене дужне трпети да се заоставштина пок. ГГ расправи по закону. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи писмено завештање пред сведоцима сада пок. ГГ сачињено дана 01.10.2013.године и проглашено на рочишту дана 20.03.2014.године у оставинском поступку пред Другим основним судом у Београду у предмету 0.бр. ../2013 и да су тужене дужне трпети да се заоставштина пок. ГГ расправи по закону. Ставом трећим изреке, тужилац је обавезан да туженима солидарно на име трошкова поступка исплати износ од 96.000,00 динара у року од 15 дана, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж. 4558/18 од 01.11.2018. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда је потврђена. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио посебну ревизију, због погрешне примене материјалног права, а примену члана 404. ЗПП предложио ради уједначавања судске праксе.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 – у даљем тексту: ЗПП), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана, одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија (став 2. наведеног члана).

Одлучујући о посебној ревизији, Врховни касациони суд је у виду имао садржину предмета спора, одлуке нижестепених судова донете применом материјалног права на утврђено чињенично стање, као и разлоге на којима су засноване, па је нашао да нису испуњени услови за примену института изузетне дозвољености ревизије из члана 404. став 1. ЗПП.

Правноснажном пресудом одлучено је о тужбеном захтеву којим је тужилац АА побијао завештања свог пок брата ГГ, умрлог без потомства, којима је ГГ као оставилац одређену имовину и имовинска права оставио у наслеђе брату ДД, умрлом у току поступка, иза којег су наследницама оглашене супруга и ћерка, овде тужене. У питању су два завештања. Прво је својеручно завештање од 15.05.2012. године којим оставилац у наслеђе оставља права из спора који води ради накнаде материјалне штете због срушене куће на којој је био сувласник у 1/3, а друго је писмено завештање пред сведоцима сачињено 01.10.2013. године којим истом завештајном наследнику оставља у наслеђе свој стан и осталу своју имовину.

У одлукама нижестепених судова наведени су разлози за одбијајућу одлуку о тужбеном захтеву за утврђење ништавости својеручног завештања и за поништај писменог завештања пред сведоцима. Ревизијом се оспоравају закључци о пуноважности завештања. И то, истицањем да је својеручним завештањем располагао правом из спора и да оно као предмет располагања у тренутку завештања још не постоји. Међутим, у односу на схватање суда о наслеђивању подобном праву имовинске природе, ревизијом се не указује да је у судској пракси заступљено другачије правно схватање, нити на постојање којег другог разлога због којег би ревизија била изузетно дозвољена у том делу у смислу члана 404. став 1 ЗПП.

У односу на правоснажно одбијени захтев за поништај алогографског завештања, ревизијом се спорава оцена суда о испуњености захтева форме алогографског завештања и указује да је побијаном пресудом одступљено од судске праксе. Код оцене о испуњености услова прописаних чланом 85 Закона о наслеђивању („Службени гласник РС“, бр. 46/95), у обзир се узимају чињенице под којима је сачињено конкретно завештање од стране одређене личности и њене способности да сачини ту врсту завештања. У конкретном случају, алогографско завештање ГГ као разумне и завештајно способне особе која зна да чита и пише, може да говори али има ослабљен говор због болести карцинома грла, је сачињено тако што је у непрекидном присуству два сведока завештања, садржину завештања наглас прочитао брат завештаоца и писмено предао

завештаоцу, па је завешталац писмено о завештању прочитао у себи и за прочитано као своје завештање које садржи изјаву последње воље, изговорио да је „у реду“, те на тај начин исказао да је то писмено његово завештање и исто потписао. Дакле, оставилац је пред сведоцима вербално изразио несумњиво знање и вољу да пред њима потписује своје прочитано писмено завештање, што су сведоци потврдили својим потписима на завештању, па то што ревизија истиче да оставилац пред сведоцима није изговорио реченицу „ово је мој тестамент“ или „ово је моја последња воља“, већ је вербални израз оставиоца био краћи али довољан да представља његову изјаву пред сведоцима, не утиче на другачију оцену, у смислу недостатка форме завештања. На такав недостатак не указује ни чињеница да је оставилац понекад користио апарат за појачавање чујности говора, имајући у виду да у поступку није доказано да чујности говора није било без коришћења апарата, те утврђену чињеницу да су сведоци чули речи које је изговорио након читања завештања. Имајући у виду изнето и разлоге на којима је заснована овде побијана пресуда код закључка о задовољеној форми сачињења овог писменог завештања пред сведоцима, према члану 85. Закона о наслеђивању, Врховни касациони суд налази да у конкретном случају ревизија није прихватљива у наводима о потреби уједначавања судске праксе. Појединости сачињења предметног завештања нису истоветне са примерима из судске праксе на које се ревидент позива.

Имајући у виду да одлука о основаности тужбеног захтева за поништење завештања, зависи од чињеничног стања утврђеног у поступку, на ком је судска одлука заснована, као и да је овде побијаном пресудом одлучено одговарајућом применом Закона о наслеђивању на утврђено чињенично стање, Врховни касациони је закључио да нема основа за одлучивање о посебној ревизији кад ни прихватање посебне ревизије не би довело до другачијег исхода спора.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке, на основу члана 404. ЗПП.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није дозвољена.

Према новелираном члану 403. став 3. Закона о парничном поступку ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе. Тај износ је према члану 23. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 55/14), релевантан за оцену дозвољености ревизије у свим поступцима који су правноснажно окончани након ступања на снагу наведених измена.

Имајући у виду да је у тужби поднетој 06.06.2014.године означена вредност предмета спора 40.000,00 динара, која по тада важећем средњем курсу НБС који је износио 1 евро/115,5472 динара, одговара динарској противвредности 346,18 евра, а да је другостепена пресуда донета 01.11.2018.године, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца недозвољена у смислу члана 403. став 3. ЗПП, па је ту ревизију одбацио на основу члана 413. ЗПП.

Председник већа - судија
Бождар Вујичић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић